

MAGNOLIOPHYTA
(skrivenosjemenjače)

LILIOPSIDA
(monokotiledone biljke)

Fam. *Poaceae*

Habitus: zeljaste, sa šupljim stabljikama,

Listovi: naizmjenični, sa lisnim rukavcem koji obavlja stabliku i sa **ligulom** pri osnovi liske,

Cvjetovi: sakupljeni u klasiće, svaki klasić je obavijen sa 2 *pljeve*, a svaki cvijet sa dvije *pljevice*,

Perijant: obično od 2 ljuspaste tvorevine (*lodicule*),

Krunica: nema,

Andreceum: 3 prašnika (vire iz cvijeta),

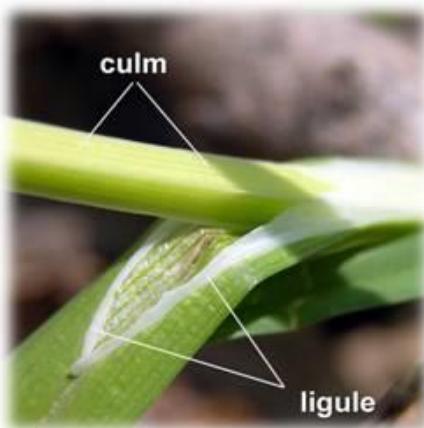
Gineceum: 2 oplodna listića, sinkarpan,

Plod: poseban vid orašice (krupa),

Ekonomski značaj: hrana.

Familia: *Poaceae*

- Listovi su diferencirani na rukavac i lisnu ploču (laminu)

- Na prelazu ova dva dijela nalazi se jezičak
- Cvjetovi su složeni u 1- ili višecvjetne klasiće a klasići su sakupljeni u klasaste ili metličaste cvasti

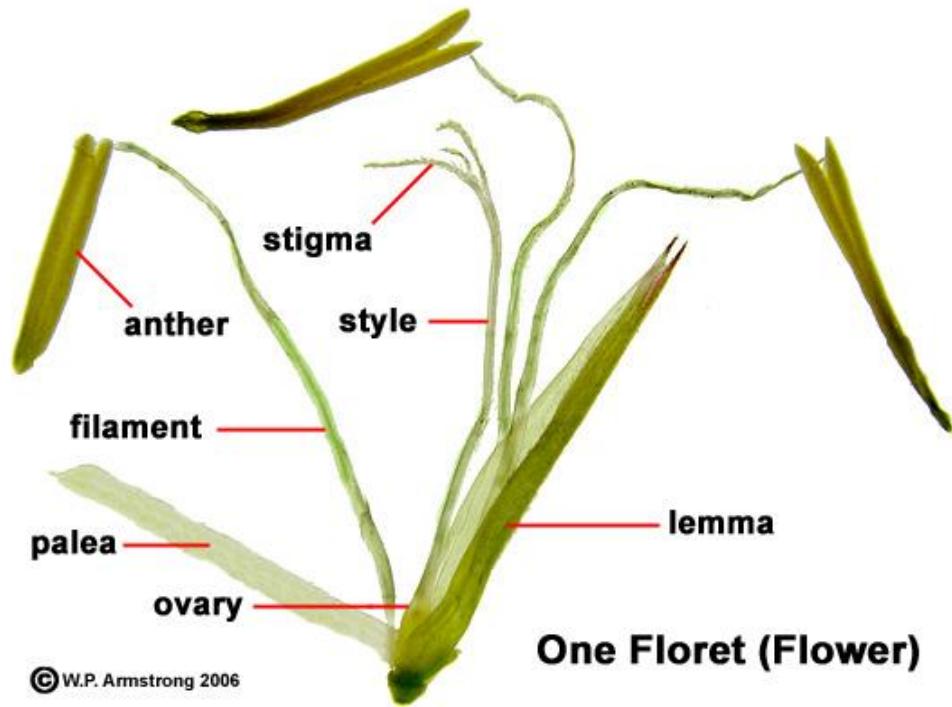

Gornja pljeva (*gluma superior*)

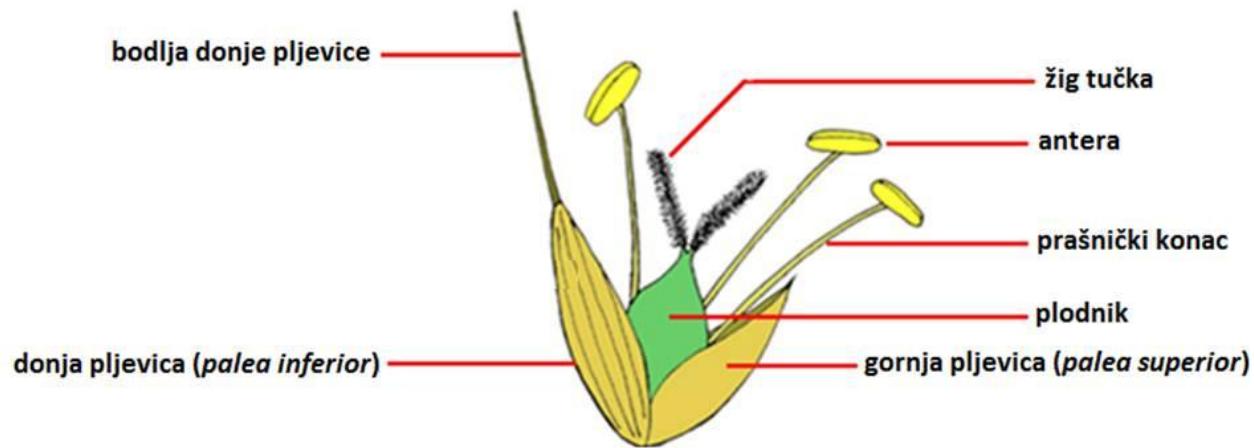

Donja pljeva (*gluma inferior*)

© W.P. Armstrong 2006

Građa klasića trave

ergot na klasu raži

Secale cereale – raž

Triticum aestivum – pšenica

***Hordeum vulgare* – ječam**

Avena sativa – ovas

Zea mays – kukuruz

***Oryza sativa* – oriz**

Phragmites communis – trska

Fam. Zingiberaceae

Samoniklo raste u jugoistočnoj Aziji.

Zingiber officinale – đumbir

Phoenix dactylifera

Phoenix canariensis

Fam. *Arecaceae*

Fam. Arecaceae

Phoenix dactylifera – urma

Fam. *Arecaceae*

3-strana koštunica

Cocos nucifera – kokos

Fam. *Liliaceae*

Habitus: zeljaste, sa lukovicama ili rizomima,

Listovi: naizmjenični, sa paralelnom nervaturom,

Cvjetovi: pojedinačni ili u različitim cvastima,

Perijant: perigon, 3+3 listića, aktinomorfan,

Andreceum: 3+3 prašnika,

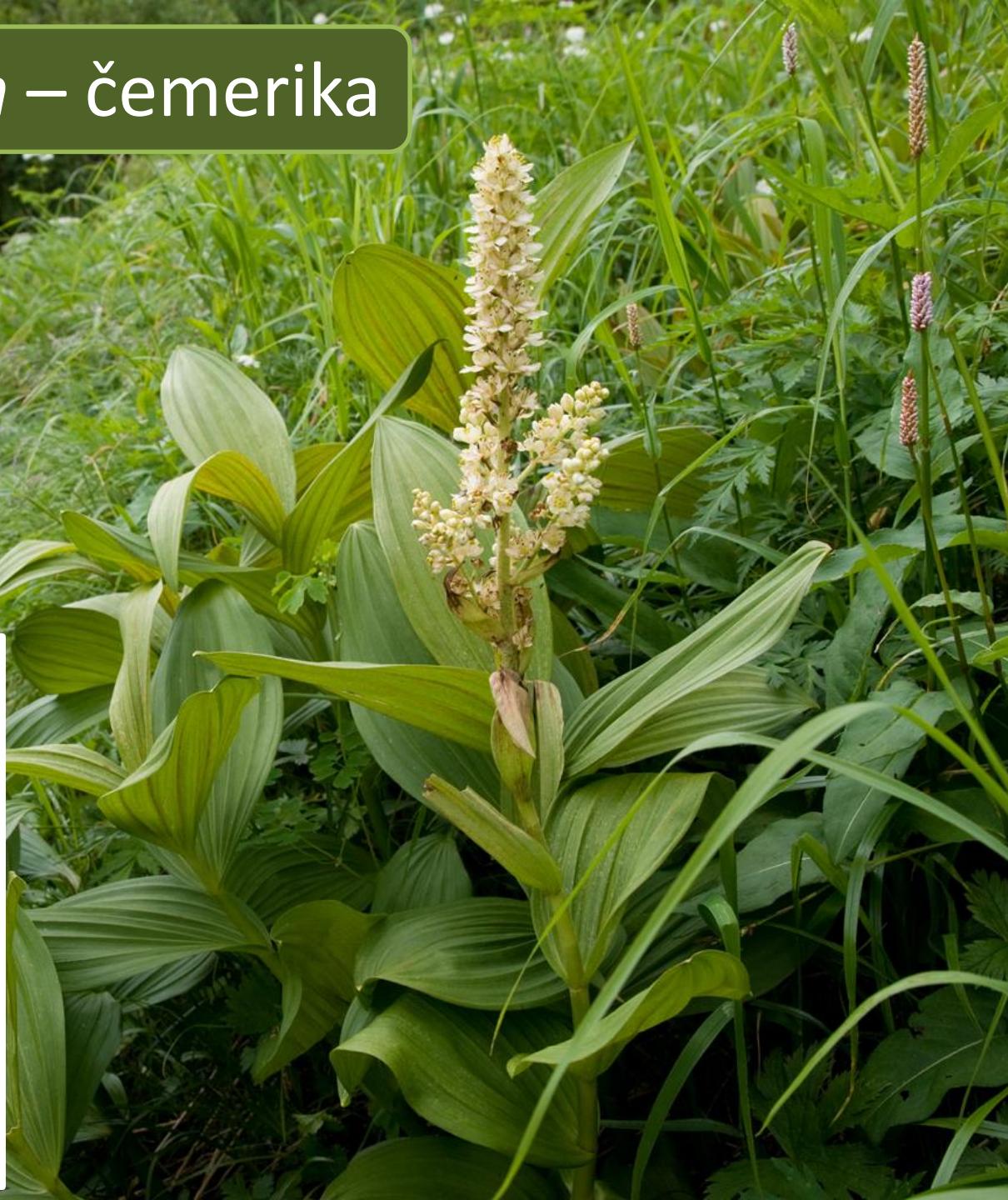
Gineceum: 3 oplodna listića, sinkarpan,

Plod: čaura.

Colchicum autumnale – mrazovac

Veratrum album – čemerika

Lilium martagon – Ijiljan

Aloe vera – aloja

Fam. *Asparagaceae*

Habitus: zeljaste biljke sa rizomom, često sa filokladijama,

Listovi: naizmjenični ili naspramni, sa lučnom nervaturom, luspasti,

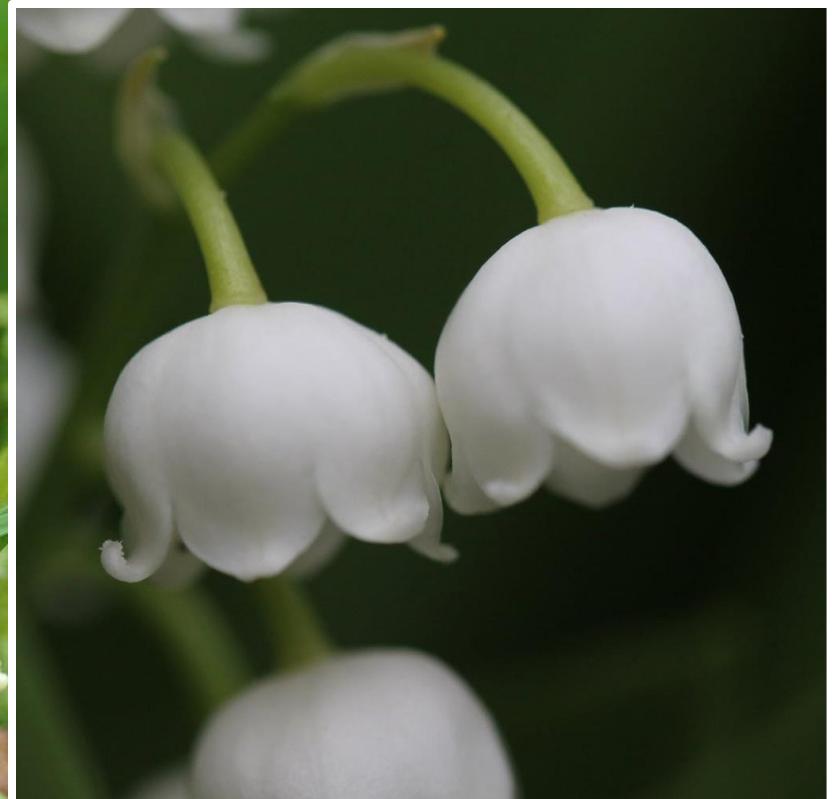
Cvjetovi: pojedinačni ili u grozdovima,

Perijant: perigon, tročlan, listići manje-više srasli,

Andreceum: 3+3 prašnika,

Gineceum: 3 oplodna listića, sinkarpan,

Plod: bobica.

Convallaria majalis – đurđevak

Asparagus officinalis – špargla

filokladije

Ruscus aculeatus – kostrika

Fam. *Iridaceae*

Habitus: zeljaste, sa krtolastom lukovicama ili rizomima,

Listovi: naizmjenični, bez drške, unifacialni, sa paralelnom nervaturom,

Cvjetovi: pojedinačni ili u vršnim cimoznim cvastima,

Perijant: perigon, 3+3 krunicolika listića donjim dijelom srasli, aktinomorfan,

Andreceum: 3 prašnika,

Gineceum: 3 oplodna listića, sinkarpan,

Plod: čaura.

Iris germanica – baštenska perunika

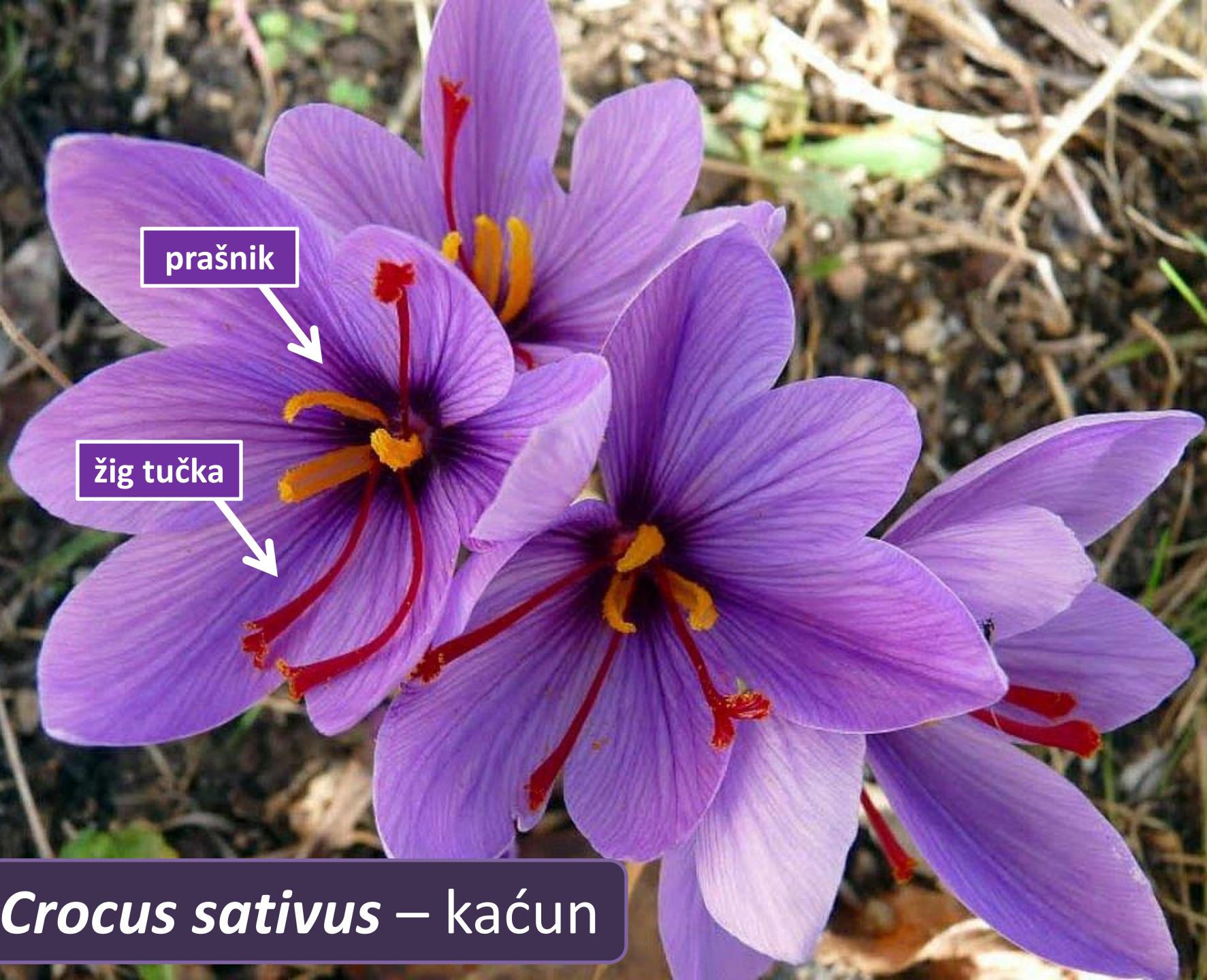

Iris florentina – bijela perunika

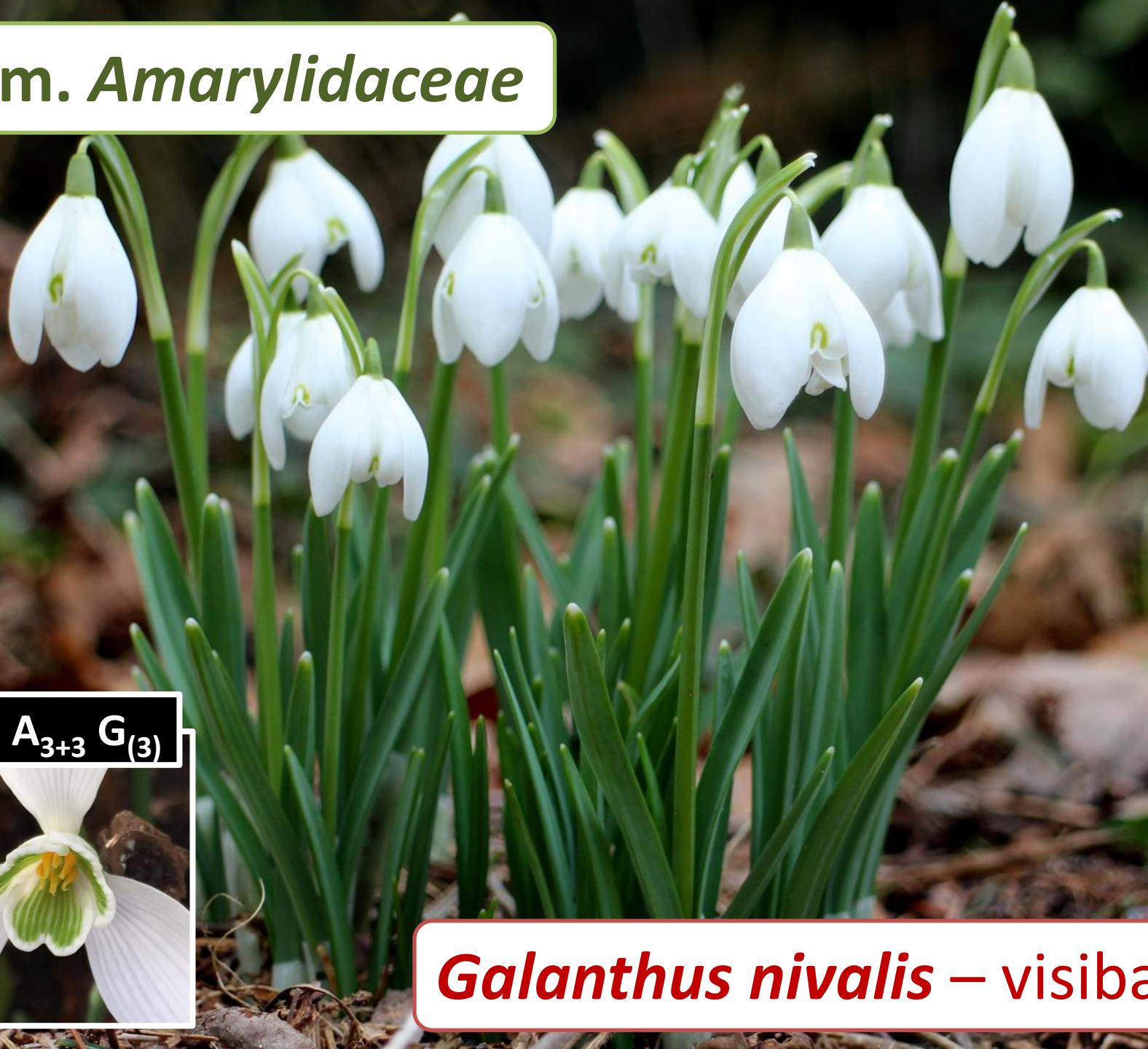
Cvijet perunike

Crocus sativus – kačun

Fam. Amarylidaceae

P₃₊₃ A₃₊₃ G₍₃₎

***Galanthus nivalis* – visibaba**

Fam. Amarylidaceae

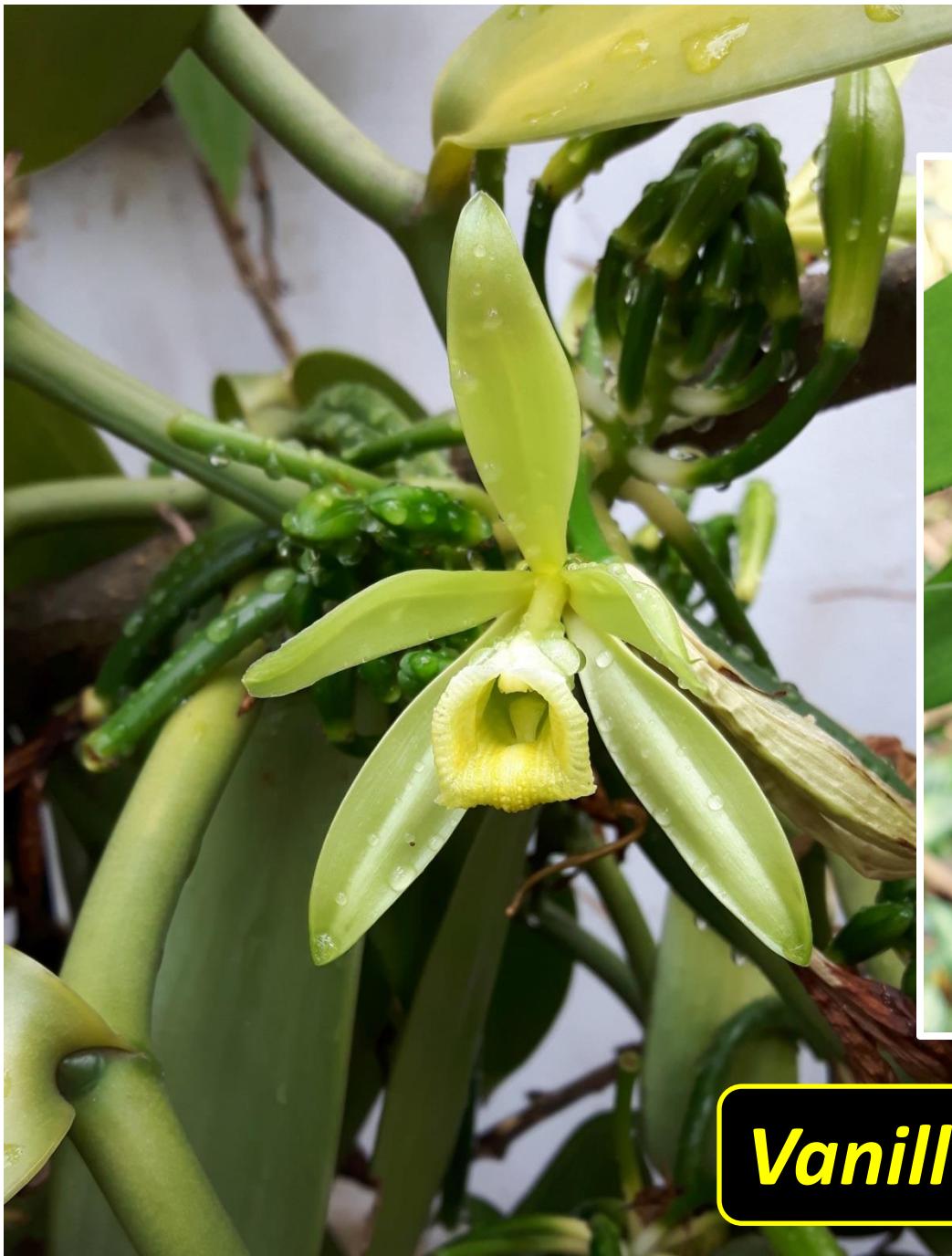
***Agave americana* – agava**

Fam. Orchidaceae

Orchis morio – salep

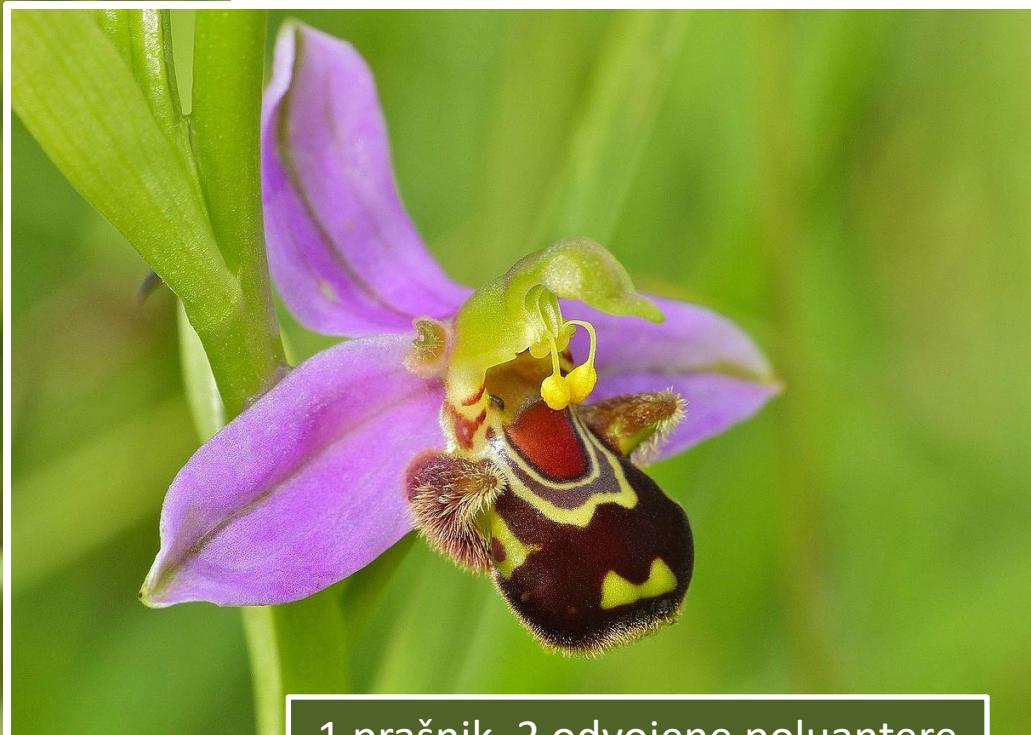
Fam. *Orchidaceae*

izdužena čaura

Vanilla planifolia – vanila

Fam. *Orchidaceae*

1 prašník, 2 odvojene poluantere

Ophrys apifera – pčelica

Fam. *Orchidaceae*

2 prašnika

Cypripedium calceolus – gospina papučica